

Vyhodnocení dotazníku pro města Semináře pro města 2017 Lokální úroveň

Vypracovala:

Mgr. Jana Korytářová
Oddělení urbánní politiky
Odbor regionálního rozvoje
Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Praha, 2017

Smart Cities a Ministerstvo pro místní rozvoj

Ministerstvo pro místní rozvoj se intenzivně věnuje metodické podpoře českých měst při zavádění konceptu Smart Cities do správy českých měst. V roce 2015 nechalo MMR vypracovat a certifikovat Metodiku Konceptu inteligentních měst. Je důležité, aby byl tento směr, cesta k udržitelnému rozvoji měst, vnímal holisticky a koncepčně. Nejedná se o jednorázový nákup chytrých řešení, ale o implementaci moderních technologií do celé správy města a oblastí jeho fungování, která má vést především ke zlepšení kvality života jeho obyvatel, ale také zmírnění dopadů na životní prostředí a snížení mandatorních nákladů. Nejmarkantněji jsou tyto změny vidět v oblastech dopravy, energetiky, odpadového a vodního hospodářství, ale týká se i dalších, např. sociální oblasti či zdravotnictví.

Ministerstvo pro místní rozvoj vnímá jako zásadní nutnost spolupráce a jednotného přístupu na národní úrovni. Proto byla na jeho návrh zřízena Pracovní skupina pro Smart Cities schválená pod Radou vlády pro udržitelný rozvoj. V rámci této platformy pod vedením MMR se pravidelně setkávají zástupci relevantních rezortů a zastřešujících institucí (jako je např. SMO ČR, SMS ČR, AK ČR, NSZM, NS MAS, Sdružení tajemníků městských a obecních úřadů) spolu se zástupci ze soukromého a akademického sektoru. Na jednáních pracovní skupiny jsou řešena především témata rozšiřující metodiku, a to např. o modely financování, evaluační rámec, kybernetickou bezpečnost a další.

K šíření informovanosti o konceptu Smart Cities slouží webové stránky www.smartcities.mmr.cz, kde je k dispozici jak metodika, informace o konceptu, tak také přehled finančních zdrojů podpory projektů Smart Cities přehled akcí či zápisy z výše uvedené pracovní skupiny. MMR také pořádá či spolupořádá odborné konference a účastní se i ostatních odborných akcí.

Semináře

Ministerstvo pro místní rozvoj pořádá pro zástupce měst odborné semináře. Semináře jsou určené především pro zástupce měst a institucí, kteří se chtějí na poli Smart Cities orientovat a mají zájem tento koncept zavádět v rámci svých aktivit v území. Semináře jsou výbornou a jedinečnou příležitostí ke sdílení zkušeností s jinými městy, sdílení dobré praxe a čerpání inspirace. Od prosince 2015 se konaly 4 semináře (v Brně, v Praze a v Hradci Králové spolu s exkurzí do Vrchlabí a v Plzni), které bezprostředně navazovaly na Metodiku Konceptu inteligentních měst a vysvětlovaly její hlavní témata. V roce 2017 se plánuje organizace dalších seminářů, a to v návaznosti na výsledky dotazníkového šetření s městy, které se realizovalo na přelomu roku. Semináře budou přímo reagovat na přání a potřeby měst v oblasti Smart Cities. Dotazníkového šetření se účastnilo 90 respondentů z celkem 38 měst a 15 institucí a organizací na různé úrovni. Témata, která nás zajímala, byla především spokojenost se semináři a nápady na jejich vylepšení. Zároveň a především nás ale zajímala přání a požadavky zástupců měst na další vlnu seminářů, žádaná témata a preference ve struktuře seminářů. Posledním velice přínosným bodem bylo získání informací ohledně situace v agendě Smart Cities ve správě dotyčného města (od seznamování se s konceptem, objevování jeho možností až po reálné strategické uchopení konceptu a pilotní projekty).

Níže překládáme výsledky dotazníkového šetření za lokální úroveň, tedy vyhodnocení odpovědí zástupců měst.

LOKÁLNÍ ÚROVEŇ - MĚSTA

Dotazník se skládá ze dvou částí:

1. **Hodnocení čtyř seminářů, které MMR ČR pořádalo od prosince 2015**
2. **Přání a požadavky na semináře, které MMR ČR bude pořádat v roce 2017**

Celkem se dotazníkového šetření účastnilo 69 respondentů z řad zástupců 36 českých měst. Oslovena byla všechna města nad 20 tisíc obyvatel. Respondenti, kteří odpovídali za jedno město ve větším počtu osob (např. Příbram) nijak negativně neovlivňují šetření, jelikož se jedná o zástupce z různých oblastí správy města. U hodnocení jednotlivých seminářů často dochází k tomu, že seminář hodnotí nízký počet respondentů. V případě tohoto dotazníku toto není překážka, jelikož se jedná o reakce přímých účastníků.

Města (36):

Hlavní město Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, Liberec, Olomouc, Ústí nad Labem, Zlín, Havířov, Kladno, Most, Opava, Karviná, Děčín, Jihlava, Chomutov, Jablonec nad Nisou, Prostějov, Mladá Boleslav, Třebíč, Tábor, Znojmo, Příbram, Orlová, Cheb, Písek, Uherské Hradiště, Břeclav, Krnov, Litoměřice, Chrudim, Havlíčkův Brod, Strakonice, Kopřivnice, Klatovy, Blansko,

1. **Hodnocení čtyř seminářů, které MMR ČR pořádalo od prosince 2015**

MMR ČR pořádalo od prosince 2015 čtyři semináře zaměřené na témata veřejná správa a vysvětlení konceptu Smart Cities, doprava, energetika a ICT.

Seminářů se účastnilo **14,5 %** respondentů z řad zástupců měst.

Struktura semináře – na semináři byly nejlépe hodnoceny tyto prvky, pořadí řazeno sestupně:

1. **SPECIFICKÁ ČÁST ZE STRANY MMR – OBLAST VEŘEJNÉ SPRÁVY/ DOPRAVY/ ENERGETIKY/ ICT**
+
PREZENTACE DOBRÉ PRAXE HOSTJÍCÍHO MĚSTA
2. **DISKUZE, SDÍLENÍ ZKUŠENOSTÍ SE ZÁSTUPCI OSTATNÍCH MĚST A INSTITUCÍ**
3. **OBECNÁ ČÁST ZE STRANY MMR – ÚVOD DO METODIKY KONCEPTU INTELIGENTNÍCH MĚST**

Exkurze (ukázka dobré praxe) byla zorganizována pouze v případě semináře v Hradci Králové, kdy se po skončení odborné části konala ve Vrchlabí ukázka projektů v praxi, a to v oblasti energetiky (ostrovní provoz) a mobility (elektromobily a dobíjecí stanice). Tato praktická část byla velmi pozitivně hodnocena.

Ze strany měst nepadl **žádný** návrh či námitka ke struktuře či vlastní organizaci seminářů.

2. Přání a požadavky na semináře, které MMR ČR bude pořádat v roce 2017

Plánovaných seminářů v roce 2017 by mělo zájem se účastnit **62 %** (tedy 51 respondentů) dotázaných zástupců měst (N=69). Mezi důvody k tomu, proč se seminářů neúčastnit, bylo zmíněno např.:

- nedostatečná časová kapacita,
- málo odborných pracovníků na úřadě, kteří by se Smart Cities agendě mohli věnovat,
- pouze nepřímo související s náplní práce zaměstnance,
- zabývání se tematikou Smart Cities skrze agendu Místní agendu 21,
- město je teprve v počátcích seznámení se s konceptem Smart Cities.

Tematické zaměření seminářů

Respondenti, kteří by se rádi účastnili (N=51), seminářů v roce 2017 měli možnost vyjádřit svá přání ohledně tematického zaměření i struktury semináře.

Z námi navržených témat byly nejvíce žádány tyto (dle pořadí):

1. **VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ A URBANISMUS (80,4 %)**
2. **MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ PROJEKTŮ SMART CITIES Z NÁRODNÍCH I EVROPSKÝCH ZDROJŮ (66,7 %)**
3. **FINANČNÍ MODELY PROJEKTŮ SMART CITIES (41,2 %)**
4. **VEŘEJNÉ ZAKÁZKY (39,2 %)**
5. **KYBERNETICKÁ BEZPEČNOST (31,4 %) + KRIZOVÝ MANAGEMENT (31,4 %)**

(Pozn. Uvedená procenta značí procento respondentů, kteří toto téma označili při možnosti více odpovědí.)

21 % respondentů navrhlo ještě další možná témata:

Nejsilněji žádané (z dále navrhovaných témat) je téma **DOPRAVY** (řízení dopravy, statická doprava, veřejná doprava, bezpečnost silničního provozu, regulace IAD, udržitelnost dopravy). Tato oblast uplatnění konceptu Smart Cities byla již v minulém roce předmětem jednoho odborného semináře. Pro předpokládaný zájem je na březen (30. 3. 2017) naplánován první seminář na téma chytré dopravy ve městech a nebylo tak toto téma předmětem dotazování.

Velice žádaným tématem je **INTELIGENTNÍ SPRÁVA MĚSTA**, strategické plánování a **PARTICIPACE** občanů v rámci strategického plánování a rozhodovacích procesů měst, rozvoj **SPOLUPRÁCE MĚST S PODNIKATELSKÝM SEKTOREM**.

Další oblastí, kterou se již semináře zabývaly, jsou oblasti **ENERGETIKY** a **ICT** (open data). Dílčími návrhy se týkali odpadového hospodářství, chytrých domů a adaptace na klimatickou změnu.

Struktura seminářů

Zástupci měst měli možnost hodnotit také strukturu seminářů. Výsledky jsou velmi uspokojivé a vypovídají již o určitém základním povědomí o konceptu Smart Cities, jelikož část, která se zaměřovala na obecnou část, tedy vysvětlení konceptu a představení Metodiky Konceptu inteligentního města, již není příliš žádaná. Naopak jsou žádané praktické prvky, jako jsou především diskuze, sdílení zkušeností, ukázky dobré praxe, zaměření se na konkrétní témata. Potvrzuje se, že semináře jsou opravdu výbornou příležitostí pro vzájemné sdílení zkušeností měst z celé České republiky. Konkrétní výsledky jsou níže řazeny sestupně.

1. DISKUZE, SDÍLENÍ ZKUŠENOSTÍ SE ZÁSTUPCI OSTATNÍCH MĚST A INSTITUCÍ (74,5 %)
2. PREZENTACE DOBRÉ PRAXE HOSTUJÍCÍHO MĚSTA (70,6 %)
3. SPECIFICKÁ ČÁST ZE STRANY MMR – KONKRÉTNÍ TÉMATA (66,7 %)
- +
4. EXKURZE, UKÁZKA DOBRÉ PRAXE (66,7 %)
5. OBECNÁ ČÁST ZE STRANY MMR – ÚVOD DO METODIKY KONCEPTU INTELIGENTNÍCH MĚST (39,2 %)

(Pozn. Uvedená procenta značí procento respondentů, kteří toto téma označili při možnosti více odpovědí.)

Další podněty k budoucím seminářům (N=14):

- vypracování vzorových Smart City projektů (reálných) pro malá a střední města - s vazbou na možné financování z externích zdrojů, aplikace SC pro menší města s velikostí kolem 20000 obyvatel,
- přizpůsobení implementace konceptu Smart Cities na místní podmínky a velikostní měřítko,
- zaměření na oblast komunikace obyvatel města s úřadem,
- sociální a zdravotní služby,
- výstražné systémy a jejich efektivita v praxi,
- inovativní zadávání veřejných zakázek,
- smysluplné využití informací získaných v rámci projektu inteligentních měst,
- energetický management měst společný postup měst a obcí při zavádění,
- elektronizace správy,
- dotační pobídky pro obce, zvláště v oblasti infrastruktury.

Děkujeme všem respondentům za účast v dotazníkovém šetření!

Kontakt:

Mgr. Jana Korytářová (odd. urbánní politiky, MMR ČR) T: +420 224 864 02, M: +420 731 628 411,

@: jana.korytarova@mmr.cz